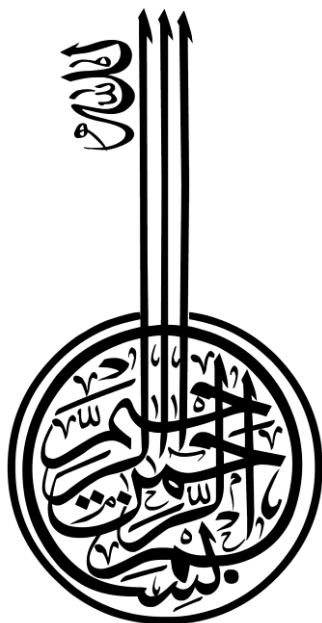

نامہ دایکیکس دلسوز بۆ کچہکە

نووسین: عبداللہ خاکس

نامہ دی ایکٹیکلی دلسوز بڑ کچہ کہی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ناسنامەى كتيب

ناوى پەرتووك: نامەى دايكىكى دئسوژبو كچه كەى

نووسىنى: عبدالله خاكى

پیداچوونەوہى: مامۇستا رەنج شىخانى

نەخشە سازىي بەرگ: عوسمان محمد

نەخشە سازىي ناوہوہ: عبدالله خاكى

نۆرە و سالى چاپ: يەكەم، ۱۴۴۳ كۆچى ۲۰۲۱ ميلادى

لە بەرپۆه بەرايە تىي گشتىي كتيبخانە گشتييه كان ژمارە «»ى

سالى «۲۰۲۱»ى پىن دراوہ.

پېشكە شە

- ❁ بە داىك و باوكى ئەزىزم كە بوونە چراو پرووناكى ژيانم.
- ❁ بە سەرجهم ئەو داىكانەى خەمى پەروەردەكارى كچەكانيان پىرى كرددوون.
- ❁ بە سەرجهم ئەو كچانەى خزمەتكار و گویدارى داىكانن.
- ❁ بەو داىك و كچانەى لەم سەردەمەى نەمانى شەرم و حەيا بوونەتە مەوونە لە تەقوا و جلى شەرم و حەييان پۆشيوە.
- ❁ بە سەرجهم ئەو كچانەى رېگای داىكمان عائىشە و فاتىمە و ئاسيا ئەگرە بەر.
- ❁ بە سەرجهم رۆلە و نەوەكانى ئەم ئىسلامە لە ھەر كوئىيەك بن.
- ❁ بەوانەى بۆ جارېكىش بى ناويان لە نزا و دوەكانيان ھىناوم.

پیشہ کی ماموستا: رهنج شیخانی

پاش سپاس و ستایش بۆ خودای پاک و بهرز و بھاوتا، سه لات و سه لامی خودای گه وره له سه ر پیغه مبه ری خو شه ویستمان و یار و یاوه رانی تا رۆژی دوا یی.

سو پاس و ستایش الله تعالی ده که م که ئەم ده رفه ته ی زیرینه ی بۆ کا که عبدالله خاکی ره خساند بۆ جار یکی تر به نووسینه جوانه کانیان ئامۆژگاری برا و خوشکانی بکات، ئەمجاره یان ئامۆژگاری تایبه ت به ئافره تان و خوشکانی به ریزه وه، هیوادارم هه موو دایکینکی به ریز ئەم ئامۆژگاره یه کورت و پوخته بۆ کچه کانی بخوینیته وه هه تا سوودمه ند بێت و ببیته چرا و نور و پروناکیه ک بۆ دنیا و ئاخیره تیان له به هه شتیش پیکه وه کۆبنه وه خوای گه وره پاداشتی خیرت باته وه نمونه ت زیاد بێت کا که عبدالله خاکی.

رهنج شیخانی / سنه شه مه / ۲۰۲۱/۸/۳

پیشہ کی

الحمد لله رب العالمين، الذي أمر ببر الوالدين، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأشهد أن سيدنا ونبينا محمداً عبده ورسوله، إمام المرسلين، وسيد الأولين والآخرين، صلى الله عليه وعلى آله وصحبه البررة الأخيار، وسلم تسليماً كثيراً.

تہم نامیلکہی بہر دہستان ناموژگاریہ کی دلسوزانہیہ بو
ہہموو دایکان و باوکان و بہتایبہ تریش دایکان کہ لہ
کچہکانیان نزیکترن کہ چوون بتوانن ناموژگاریان بکہن لہوہی
ریگای چاکہ بگرنہ بہر و دووربن لہ ریگای گومرای، بوہ تہو
نامہیہ مان تایبہت کرد بہ کچان، چونکہ ہہر کچان لہم
پوژگاریہ فیتنہ دہبنہ قوربانی سہرہکی و یاری بہہستیان
دہکری، بوہ تہگہر لہ زوویہوہ پہروہردہ نہکریں و گرنگیان پی
نہدری، دوارپوژی رہش و ناخوش بہشیان دہبیت.

ئىنجا بۇ ئەوھى ئامۇڭگارى كەسئى بىكەى وا باشە نامە و دىارى
بۇ بىئرى بۇ ئەوھى لای تۆ ھەست بە گىنگى خۇى بىكات،
بۆيە زىاتىر بەرەو رپوى ئامۇڭگارىەكانت دى و سوودى دەبى،
ئەگەر كەسئىك ھەيە دوور لە ئىسلامە يان لەگەئىت خراپە و
پەيۋەندىتان سارد و سر و ناخۇشە ئىنجا پىاۋەكەتە، يان
ھاۋسەرەكەتە، مىندالەكەتە، براكەتە، ھاۋرىكەتە، دەتوانى بە
لېزانىن و حىكمەتەوھ نامەيەكى جوان و پىر لە ۋوتەى شىرىن و
ئامۇڭگارى بۇ بىئرى بە ئىزنى اللە تعالى سوودى دەبىت، پىشىنە
چاكەكانمان سەلەفى سالىح (رەحمەتى اللە تعالى لىبىت) بۇ
بىرھىنانەوھى يەكتىر و ھاندان بۇ رىڭگى چاكە و دوور كەۋتنەوھ
لە خراپە، نامە و پەيام ئامۇڭگارى بەسوود و ورىاكەرەوھ بۇ
رپۇزى دوايى ھەبووھ.

عبدالرحمن کوپری مطرف ده‌لپت: حه‌سه‌ن کوپری حی ئە‌گه‌ر
بیویستبایه ئامۆزگاری برایه‌کی بکاتن ئە‌وا له پارچه ته‌خته‌یه‌ک
بۆی ده‌نووسی و پاشان پێی ئە‌دا.

(قَالَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ مُطَرِّفٍ: كَانَ الْحَسَنُ بْنُ حَيٍّ إِذَا آزَادَ
أَنْ يَنْصَحَ أَخَاهُ، كَتَبَ فِي الْوَاحِ، ثُمَّ نَاوَلَهُ)¹.

بۆیه نامه نووسین و ناردنی بۆ که‌سی به‌رامبه‌ر کاریگه‌ری زۆری
ده‌بێ ئە‌گه‌ر به جوانی و زمان شیرینه‌وه له دڵ و ده‌رونیکی
پاکه‌وه هه‌لقولا بێت، ئینجا ئە‌و نامه‌ی ئیمه نووسیومانه بۆ
کچیکه له پێناو به‌خته‌وه‌ری و ئاسووده‌ی و نه‌بوونه قوربانی
ئهم رۆژگاره‌ی پری فیتنه و دوور که‌وته‌نه‌وه‌ی خه‌لکی له ئیسلام
و نه‌مانی شه‌رم و حه‌یا و به‌ کالاکردنی ئافره‌ت و یاری پێ‌کردن
به‌ هه‌ستیان و رووچوون به‌ره‌و دنیا و هه‌لاو به‌زم و بێئاگای
له‌ مردن و گه‌رانه‌وه بۆ قیامه‌ت، ئینجا ئە‌و دایکه دلسۆزه له

¹ - پروانه: الجامع لشعب الإيمان - برقم ۷۲۳۶

خەمی بە دەستپینانی رەزامەندی اللّٰه تعالی پشت لە دنیا و
 خوشیەکانی دەکات و دەست دەکاتە پەرورده‌کردنی کچه‌که‌ی
 و دلیان لە کانیای ئیمان بە تەوحید ئاو ئەدن تا لە کەشتی
 کاروانی چوون بەرەو بەهەشت دانەبرێن. بۆیە هیوادارم ئەم
 کورتە ئامۆژگاریەم سوودی هەبێ بۆ دایکانمان کە بتوانن ئەم
 پەیامە بدەن بە گۆپی کچه‌کانیان و تا هەر یەک لەوان هەر لە
 دنیا ببەنە ئەهلی دواپۆژ. داواکارم لە اللّٰه‌ی خاوەن عەرش ئەم
 ماندوو بوونە‌ی چیشتوو مانە لە نووسینی ئەم پەیامە و تەواوی
 کردووەکانمان لی قەبوول بکات، کە تەنیا بۆ رەزامەندیی خۆی
 بێت، هیچ ماندوو بوون و کاریکمان بۆ جگە لەو نەبێت، و
 بەرەدەوامیمان پێ ببەخشێ لە سەر رێبازی پیرۆزی تەوحید.

اللَّهُمَّ اجْعَلْ عَمَلِي كُلَّهُ صَالِحًا وَاجْعَلْهُ لَوْجِيكَ خَالِصًا وَلَا
 تَجْعَلْ أَحَدٍ فِيهِ شَيْئًا

عبدالله خاکی / پۆژی دووشەممە ۲۰۲۱/۸/۲

نامەى داىكىكى دىلسۆز بۆ كچه كەى

بۆ گوئى خۆم ، كچه ژىره كەم...

هيوادارم ئەم ئامۇزگار يىه به گوئى دىل بخويىتته وه كه له لايەن
دايك كه دىلسۆز ترين كهسته بۆت نوسراوه له پىناو
به خته وهرى و خوشبه ختى تۆ ئەى كچه ژىره كەم ، كه ده بينم
له چ پۇژگار يىكى پىر له فيتنه و ناخوشى داي نه ، هيج پۇژ نيه
هه والى ناخوشى و كوشتن بوونه قوربانى ئافره تىك نه بىستين
بۆيه له خەمى تۆ كچه شيرينه كەم تا وه كو به سه ره رزى بژيت
خه و و خواردن و ئيسراحه تم لى بوو به ئارهق و له خەمى تۆ
ئەى كچه كەم هه ناوى لى سووتاندم ، له ترسى نه مان و مه رگ و
مردنم وويستم زوو قسه كانى ناخم بۆت بكەم به نامه و به
ديارى بۆت بنيرم ، چۆن من داىكى تۆم و تۆش جه رگ و سكى
منيت ، ئازار ده كيشم به ئازارەكانت و دلخۆش ده بم به

دلخۆشیه‌کانی تۆ، له‌ پاش نه‌مانم له‌ ژیان، که‌سی تر نیه‌ به‌ شیوه‌ی من خه‌مخۆر و دلسۆزت بۆ کچه‌ جوانه‌که‌م.

بۆیه‌ داوا ده‌که‌م ئه‌م نامه‌یه‌م زۆر به‌ ووردی و جوانی به‌ تیگه‌یشتنه‌وه‌ بخوینیته‌وه‌ و سوودی لێ وه‌رگرت، چونکه‌ ئه‌ترسم ژیان فرسه‌تم نه‌دا، به‌رده‌وام له‌ خزمه‌ت بم و ئاگاداری ناخ و هه‌ست و خه‌مه‌کانت بم و مردن له‌ یه‌کمان جیا بکاته‌وه‌، بۆیه‌ پێم خۆشبوو به‌ زووی نامه‌که‌ بگاته‌ ده‌ستت و تا له‌ ژیانم سه‌رکه‌وتن و به‌خته‌وه‌ریه‌کانت ببینم که‌ پابه‌ند بوونت به‌ ئیسلام و ئیمان کچه‌ وردیله‌که‌م.

هیوادارم ئه‌م نامه‌یه‌م بپاریزیت تاکو دوا‌ی مردنیشم بۆت بمینیت و پێویستت به‌ که‌س نه‌بیت و هه‌ست بکه‌ی که‌ به‌رده‌وام من لاتم.

کچه‌ ژیره‌که‌م، بیزانه‌ به‌ قوربان ئیمه‌ بۆ رابواردن و خۆشی و گه‌ران و پالدانه‌وه‌ نه‌هاتووینه‌ته‌ ئه‌م ژیانه‌ی دنیا، هه‌تا هه‌تا

به نه مرى تىيدا بمىننه وه هەر خەرىكى رابواردن و خوڭشى و
هەلاو به زم بين، به يانى به دلخوڭشى هەستينه وه وهكو رۆژانى
رابردوو، گشت كاته كانمان له سەفره و سياحه و گەران و
سووران به سەر ببهين، بيزانه ئەگەر و ابا كه نه مرىن و ئەم
ژيانى دونيا هەميشەى و بى كۆتا بوایه.

ئەى بۆچى تىنومان دەبىت و گەرومان ووشك ئەبىت؟!
بۆچى گەر رۆژىك خواردن نه بىت برسيمان دەبى و لاواز
دەبين؟!

بۆچى خەم و ئازار دەچىژين و بىزار دەبين؟!
بۆچى ماندوو دەبين و نه خوڭش دەكهوين؟!
بۆچى ئازيز و خوڭشه ويستان جىمان دىلن و لەپىش چاوانمان
وون ئەبن بۆ هەميشه!

بۆچى له هەژارى و نه بوونى ئەترسىن و رۆژىك نه بون بين وا
ئەزانين كۆتا رۆژى ژيانمانه؟!

بۆچی و سه‌د بۆچی ...

کچه‌که‌م ئیتر ئه‌مه‌ حه‌قیقه‌ت و راستی ئه‌م دونیاییه‌ که
ژیانیکی زۆر که‌مه‌و ده‌بی‌ت هه‌موومان به‌مرین و بگه‌ڕینه‌وه‌ بۆ
لای الله‌ تعالی.

(أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ) ۱ واته‌:

ئایا گومانتان واده‌برد که‌ به‌ راستی ئی‌مه‌ ئی‌وه‌مان به‌ بێ مه‌به‌
ست دروست کردوه‌ هه‌ر له‌ دنیا ده‌می‌ننه‌وه‌ و ئی‌وه‌ بۆ لای
ئی‌مه‌ ناهێ‌رنه‌وه‌؟!

بۆیه‌ بیزانه‌ کچه‌ جوانه‌که‌م، حالی بووین و زانی‌مان ئی‌مه‌ بۆ
تاقیکردنه‌وه‌ هاتووینه‌ ژیا‌نی دنیا تاوه‌کو الله‌ تعالی هه‌ر یه‌ک له‌
مروّفه‌کان به‌پێ کارو کرده‌وه‌کانی هه‌لبه‌سه‌نگی‌نیت.

۱- سوره‌تی المومنین نایه‌تی: ۱۱۵،

(لَبِّبْلُوكُمْ أَئُكُمُ أَحْسَنُ عَمَلًا) ۱ واته: بۆ ئه‌وه‌ی تاقیتان بکاته‌وه

که کیتان باشتین کرده‌وه ئه‌نجام ده‌دات.

چۆن له پرۆسه‌ی خویندن تاقیکردنه‌وه ده‌که‌ین ئه‌گه‌ر سه‌رکه‌وتوبووین ده‌چینه قوئاغی باشت، ئینجا مامۆستا وانه‌کان دیاری ده‌کات، چی بخوینن و چی نه‌که‌ن تاكو پۆژی تاقیکردنه‌وه نمره‌ی به‌رز به‌ده‌ست بێنن بۆیه الله تعالى (ولله المثلې الاعلى) هه‌روه‌ک قوتا‌بخانه تاقیمان ده‌کاته‌وه، له قورئان و سوننه‌تی رسول الله ﷺ ڕێگای خراپه و چاکه‌ی بۆ دیاری کردووینه، سنووری بۆ داناوین ئه‌مه خراپه و هه‌رامه مه‌یکه وه ئه‌مه‌ش چاکه‌یه بیکه، ئه‌گه‌ر فه‌رمانی جیبه‌جی بکه‌ین به به‌هه‌شت پادا‌شتمان ده‌داته‌وه.

ئه‌گه‌ر به‌گوێی نه‌که‌ین جه‌هه‌نهم و دۆزه‌خ ده‌کاته شوینمان په‌نا به الله تعالى.

ئینجا کچه ئاقله‌که‌م له به‌هه‌شت خه‌م و خه‌فه‌ت نیه
ماندوبوون نیه، داپران و دڵ شکانی یه‌کتره‌ نیه، پیری نیه،
چلکنی و درانی جل و به‌رگ نیه، ته‌نها خو‌شی و گه‌ران و
سوورانه‌ له‌و به‌هه‌شته‌ هه‌رچی دڵ هه‌زی لێیه‌ هه‌یه‌ هه‌تا هه‌تا
واته‌ تا ئه‌به‌دی تیدا ده‌مینینه‌وه‌.

**(عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: مَنْ يَدْخُلُ
الْجَنَّةَ يَنْعَمُ لَا يَبْأَسُ، لَا تَبْلَى ثِيَابُهُ وَلَا يَفْنَى شَبَابُهُ)¹**

واته: ئه‌بو هوره‌یره (خوای تعالی لێ رازی بێت) ده‌گێڕێته‌وه: پێغه
مبه‌ری ئازیزمان ﷺ فه‌رموویه‌تی: هه‌ر که‌س بجێته‌ به‌هه‌شته
وه‌ هه‌میشه‌ به‌هره‌مه‌ند ده‌بێت و ناخو‌شی به‌سه‌ردا نایه‌ت، نه‌
جلوبه‌رگی کو‌ت و دارزاو ده‌بێت و نه‌ تافی لاویشی به‌سه‌ر ده‌
چێت.

بۆیه بیزانه کچه‌که‌ی خۆم پاداشتی نازو نیعمه‌تی ئەم
 به‌هه‌شته له بری ماندوبوون و هیلاکیت به‌هاوین سه‌ر
 پۆشه‌که‌ت له سه‌ر ئەکرد، هه‌موو رۆژ قورئانت ئەخویند و له
 په‌مه‌زان به رۆژوو بوویت، له نوێژه‌کانت گه‌رم و گور بوویت،
 یه‌کێک بووی له ئەهلی ته‌وحید بۆیه خوای تعالی له به‌رامبه‌ر
 پابه‌ندبوونت به فه‌رمانی ده‌تخاته به‌هه‌شته‌که‌یه‌وه، تاوه‌کو به
 یه‌کجاری بحه‌سێنه‌وه.

چونکه خۆت ده‌زانیت کچه‌که‌م له‌م دونیایه‌ی پر له ناخۆشی و
 تاقیکردنه‌وه سه‌ختانه هیچ ئیسراحت و خۆشیه‌کی وا نیه
 تامی ئی بکه‌ین، سه‌یر بکه‌ چه‌ند ماندوو ده‌بین به ماله‌وه قاپ
 ده‌شۆین، خواردن دروست ده‌که‌ین، مال پاک ئەکه‌ینه‌وه، جل
 ئەشۆین، زۆر ماندو ده‌بین رۆژانه بیزار ده‌بین، نازانین چ
 خواردنێک دروست بکه‌ین، گشت رۆژه‌کانمان دووباره‌ن،
 به‌یانی نان ده‌خۆین، خه‌می ئاماده‌کردنی نانی نیوه‌رۆمانه چی

دروست بكهين، نيوهړۆ دهخۆين خەمى ئىوارهمانه نازانين چ
دروست بكهين، بۆيه كچه جوانه كه م بيريكه وه بزانه چەند
ماندو و هيلاك ده بين به مال كوا خوښى و ئيسراحت له م
دونيا تۆ بيريكه وه ئەگەر بچيته دهوام هه موو پۆژ خەمى
دهوامه كه ته، ده بى به يانى زوو هه ستيته وه له خەوى خوښ بۆ
زانكوكت به سه رماو گه رما، بۆيه ژيانى دونيا هه موو
ماندو بوونه.

بۆيه توخوا كزهى جه رگم، كچه كه م با ئەو به هه شته نه براوهى
قيامهت له پيناو خوښيه كى كه مى كاتى دونيا له دهست نه دهين
با گويدارى فه رمانى الله بين با خه ممان نويزه كانمان بىت له
كاتى خۆى زوو بكهين، خه ممان ئەوه بى پۆژىك كه مته ر خه م
بين له عيبادهت و هه ولبيدهين به ردهوام گه رمو گوربين له
په رستنى.

كچە شىرنەكەم، بىر لە ناخۆشى ئاگر و گەرمى و سەختىەكانى
 دوارپۇژ بكهوه، ئىمه لە دونيا زۆر جار لەبەر گەرمى و
 ماندويه تى بىزار و بىتاقەت دەبين، بۇ نموونه: رۇژىكى چلەى
 هاوين نەخۆشى و ئەچىتە نەخۆشخانه و لە چاوهروانى دكتور
 خەلكىكى زۆر لە پىش تۆ وهستاون، ئارەق هەموو گيانى
 پۆشىوى لەوانەىە بەهۆى ناخۆشى و بىزارى و گەرمى ئەو رۇژە
 لە هۆش خۆت بچىت و ئاوات بە مردن بخوازى ئەوهەندە
 بىزارى، ئەى دەبىت ئاگرى جەهەنەم چەندە ناخۆش و گەرم
 بىت، كچە ئاقلەكەم سەىر بكه ئافرهتانى پىشين چەندە لە
 ئاگرى دۆزەخ ترسانون.

رىپاحى كورپى جەراح دەلەيت: ئامىنەى كچى مورىع لەو كەسانە
 بوو كە زۆر دەترسا لە ئاگرى جەهەنەم و هەر كاتىك باسى
 ئاگرى جەهەنەم و دانىشتووانى بكرايە، دەستى دەکرد بە
 گريان و خەلكەكەشى دەكرده گريان و دەيفەرموو: دەخرىتە

ناو ئاگره‌وه، و خواردنیان ئاگره‌ خواردنه‌وه‌یان ئاگره‌ و ژیانیان له‌ ناو ئاگره‌دایه، پاشان ده‌ستی ده‌کرده‌وه‌ به‌ گریان.

(قال رباح بن الجراح الموصلي: كانت امنه بنت المورع من الخائفين وكانت انا ذكرت النار واهل النار بكت وابكت وقالت: ادخلوا النار، واكلوا من النار، وشربوا من النار، وعاشوا في النار ثم تبكى)¹.

بیزانه‌ کچه‌ شرینه‌که‌م نموونه‌ی ئافره‌تی له‌ الله‌ ترس‌ ئاوا بوونه، به‌رده‌وام گریان و خۆیان پاراستوو له‌ بێ فه‌رمانی و سنور به‌زاندنی الله‌، له‌ترسی ئاگر و ناخۆشیه‌کانی، بۆیه‌ کچی خۆم تۆ ئه‌م ئافره‌ته‌ ژیر و له‌ الله‌ ترسانه‌ بکه‌ پێشه‌نگت، نه‌ک کچه‌ ئه‌کته‌ر و گۆرانیژه‌ جاهیل و کچه‌ بیژه‌وشته‌کان و کچه‌ سفوره‌کانی زانکۆ پێیان هه‌لبخه‌له‌یت.

¹ - بڕوانه: الجامع لشعب الايمان (٥٤٥/٢)

بویہ تا لہ ژیانین فرسہ تہ کچہ کہم با بگہرینہ وہ و بو
 گویرایہ لی اللہ تا بہ ہشت بکاتہ پاداشتمان.

کچہ جوانہ کہم بہ ہیچ شیوہ یہ ک بہ گوئی ہاورپی خراب و
 کچہ خزمہ کانمان مہ کہ کہ پیٹ بلین خوت جوان بکہ دہی
 دہی چہ ندہ جوانی برؤت باریک بکہ جلی تہ سک بکہ بہرت
 وای ماشاء اللہ چہ ندہ جوانی بہ و جلانہ وات لی بکہن گویداریان
 بیت توخوا گویداری ہیچ کہ س نہ بیت لہ خراپہ و دوور
 خستہ و ہت لہ رپگای خوی تعالیٰ، بویہ ہیچ کات بہ گوئیان
 مہ کہ لہ دوور خستہ و ہت لہ رپبازی ئیسلام یان دہ چیتہ لایان
 ہہ موویان باسی دہ زگیران و کہ پلی خوینانت بوٹ دہ کہن و بلین
 توش کہ پلٹ ہہ یہ و باسی دونیا و جل و قاپ و قاچاغ، فلان
 فیلم و ئەکتەر تو بیڈہنگ بہ و لہ دلی خوت یادی اللہ بکہ
 زیکری بکہ (استغفر اللہ، الحمد للہ، لا الہ الا اللہ)، ہہرچی زیکر

دەزانى بىكە مەھىلە كاتە بە نرخەكانى تەمەنت بەشتى بىسود
بە فىرۇ پروات.

تۆ گالتەت بەقسەكانىان بىت بەالله كچەكەم ئەگەر تۆپاك و
پاستگۆبىت لەگەلّ الله دىنبا بە دلت ئارام و ئاسوددە دەكات و
ژيانىكى خۆشت لە دونيا پىدەبەخشى و باشتىن گەنج دەكاتە
قسمەتت، بۆيە خەمت ئەوۋە نەبى كە تۆ شووت نەكردوۋە
هاورپى و خزمانت شوويان كردوۋە، تۆ خەمت بەدەستەينانى
رەزامەندى الله بىت والله ئەوكاتە الله رەحمەت و مېرەبانى
خۆى بەسەرتدا دەبارىنىت، و گەنجىكى چاك و سولحاوت پى
دەبەخشىت بە ھەرچى شتى دونيايە نەتگۆرپتەوۋە.

كچى خۆم جەرگ و ھەناسەى من بىل بىلەى چاوم دەمەوئەت
بت پارىزم لەو گورگانەى حەزىان بە گوشتى لاشەتە پاش
تېرۋونيان ئىسقانت فرپى دەدەن و دەچن بەدواى گوشتى
چەورتەر..

ئەزىزەكەم ھەزەكەم پىت بلىم تۆ خونچە گۆلى زۆر كەس
 دەيەوئى ھەلتوھرىئى نابى بە ھىچ دەست و چەپۆك و بايەك
 بشكىي و جيات بكةنەوھ لە قەدەكەت كە ھەياو شەرمى تۆيە!
 گۆلى دايە دەمەوئىت فىرت بكةم شەرفى خۆت بپارىزى نەك
 ئىمە بىينە پاسەوانى لەسەر تۆ ئەركە بپارىزى لەسەر ئىمەش
 ئەرك و واجبە فىرت بكةين و رىڭگاي چاكەت پى نىشان بدەين..
 كچى نازدارم بە ھەموو رىڭگايەك دامەرۆ زۆر رىڭگا ھەيە بەرەو
 ھەلەدىرت دەبات خۆت رىڭگايەك دروست بكة بە دەست گرتن
 و شوينكەوتنى قورئان و سوننەت تا بەرەو بەھەشت بىبات،
 من لە تۆ زياتر دونيام ديوھ و ئەزموونم زياترە ھىچ شتىكم
 نەديوھ بەقەدەر شەرم و ھەيا ئافرەت گەورە بكات شتىكم
 نەديوھ باشتەر و پارىزەرتەر بىت لە مانەوھ لە مال بۆ ئافرەت،
 دەمەوئىت لە بەھەشت لەگەل من بىت بۆيە ژيانى دونيا واز
 لىيىنە،

بۇ قىامەت بڑى ئىمە خەللى ئىرهىن خەللى قىامەتىن، رۇژىك
بە ناچارى ژيانى دونىا بە جى دىللىن!

ئىنجا كچەكەم بىزانە تەنھا كورىك دەتوانىت ژىانت خۇش
بكات كە لە الله ترسىت ئەوكات زوولمت لىناكات و خۇشى
دەوئىت و رىزت دەگرىت والله دلى دايە كورى جوان و
دەولەمەند ئەگەر دىندار و رەوشت جوان نەبىت ژىانت دەكاتە
دۆزەخ تەنھا بۇ خۇشى خۇى تۆى دەوئىت واتە ھەرىشت ئەو دلى
خۇش بكات بۇ خۇى دەيكات خىانەت و ناپاكىت لىدەكات
چونكە لە الله ناترسىت بۆيە تكايە كچەكەم تەنھا بىر لەوہ
بكەوہ گەنجى دىندار و رەوشت جوان بىتە ھاوسەر و ھاوخەم
و رىبوارى ژيانى دونىا و دوارۇژت.

جەرىگى من چاوت لەخۆت بىت، ھەر كورىك داواى پەيوەندى
لىكردى پىي ھەلمەخەللى ھەرىشتىك بوو پرس بەدايكى خۆت
بكە قوربانىت بم كچەكەم والله خۇشى تۆم دەوئىت لە خۆت

زياتر بۇ خۆت، بۆيه نامەوى ژيانى جەرگ و سكم بفهوتىت و له
 ناخۆشى بيت كهوايه هەمووكات گویدارم به من داىكى تۆم
 تۆش كچ و دلخۆشى و پروناكى ماله كهمانى و هەناسەى منى.
 بۆيه كچەكەم تا له ژيانم گویدارم به دواتر دونيايه هەموومان
 دەمرين، ئينجا كه مردم ئەوكاته قەدرم دەزانى!

چەندە دلخۆشى و ئازيزى تۆبووم و دەگريت دەلێ خۆزگە له
 ژيانم مابا خۆزگە گویدارى داىكم بام، خۆزگە فلانه كارەم به
 گوێ كردبا، بۆيه كچە ژيرەكەم تاوهكو له ژيانم گویدارمبه
 چونكه سویند به خوا خۆشى تۆم ئەويت پيش خۆشى خۆم،
 بابۆ الله بژين، با بهلێن و پهيمانى پێ بدەين لێدانى گشت
 ترپەى دلمان حەرام بكەين بۇ غەيرى ئەو يیت..

گوێ خۆم، كچەكەم هەولبده نەهیلليت كاتهكانت به فيرو
 بچیت له كارى بيسوود و سهيرکردنى فيلەى به درەوشت و

دۆبلاژکراوه کان وه کو خه لکی تۆ وامه به که ته نها مه به ستیان
بئ ئه خلاقکردنی کوړ و کچانه.

بۆیه هه ولده کاته کانت له کردنی کاری چاک و به سوود بۆ
دونیاو قیامهتت ببه سهر تا له دنیا به خته وهر بژین و له
دواړوژیش به هه شت جیگامان بیت.

خۆت فیږی دین و به رنامه پاکه که ی ئیسلام بکه توخوا
کچه که م وه سیهت بئ دواي مردنم قورئان بکه هاوړیت و
هه ولده رۆژانه قورئان بخوینه و پوژی یه ک ئایهت بئ به س
دامه بره له خویندنی قورئان و کتیبی به سوود و فهرمووده
شیرینه کانی پیغه مبه ری ئازیزمان ﷺ بخوینه وه، دلت
په یوه ست بکه به ئیسلامه وه، دواي مردنم ته نها ئیسلامه
دلسوز وړنیشاده ر بۆتۆ، که وایه دهستی پیوه بگره.

کچی خۆم ئه م ووتانه ی دایکت له میشتکت بهیله وه پۆژانه بیري
خۆت بخه وه بزانه ئه م ئاموژگاریه م چه ند له پیناو به خته وهری

تۆ بووه، و تەنھا ئاواتم لە دونيا دلخۆشى تۆ بووه، تۆ جەرگ و
هەناسەى منى پيىم خۆش بووه بەختەوهرتر بژى لە من، كە
تەمەنت تىپەرى و گەورە بوويت ئەو كاتە راستى قسەكانمت بۆ
دەر ئەكەويت.

ئەى رۆژنىك لە رۆژان تۆ بىرى مردنت كردۆتەوہ كچەكەم كە
دەيت بمرين و ئەم ژيانە كەمە و كاتىەى دونيا بەجى بيلين
مردنیش زۆر بى رەحمە، سۆز و بەزەى بە هيج كەس ناكات
بەس خواى تعالى فەرمان بكات فلانە كەس گيانى بكيشە،
يەكسەر لە چاوتروكانىك پرووحي دەبات لەگەل خۆى، ناليت
گوناهە پينج مندالى لەدوا جى دەمييت با مندالى يەتيم نەبن،
نەخىر رەحم ناكات يەكسەر گيانمان دەكيشيت، ئينجا لەژىر
قەبر مەترىك جيگامان دەيت تەنىك خۆل و بلۆك دەيكەنە
سەر لاشەمان، تەنگ و تەسك و تاريك.

تاریکترت و ره‌شتر له هه‌موو ره‌شیه‌ك نه گۆپێ لێیه نه خواردن
 نه سیسه‌م، ده‌بینه خۆراکی کرم و مار و حه‌شه‌راتی ژێر گۆر، ئا
 ئیستا به ئاره‌زووی خۆمان ده‌سوورینه‌وه پیا‌سه‌و سه‌یران و
 خوشی ده‌که‌ین به‌لام له ژێر گۆر ده‌بست شوینمانه.

بۆیه کچه‌که‌م با له‌م دونیایه تا‌که خه‌ممان ره‌زامه‌ندی خوای
 تعالی بێت نوێژی تاخیر ده‌که‌ین پۆژی قورئان نه‌خوینین خه‌م و
 ئازار دامان بگرێ نه‌ک خه‌می ئه‌وه‌مان بێ کچان له بازار جلی
 جوان و سه‌رنج پراکێش له‌به‌ر بکه‌ن ئیمه‌ش چاویان لێ بکه‌ین
 دنیابه‌ ئه‌وان له‌خه‌وی بیئاگای بێ هۆش که‌وتوونه، دڵ و چاو
 و ته‌واوی هه‌سته‌کانیان له ده‌ست داوه، ئه‌گه‌ر راستی ژیا‌نی
 دنیا حا‌لی ببا‌ن گریان ده‌بوویه کاری پۆژانه‌یان.

له‌ کۆتایی ئامۆژگاریه‌کانم نمونه‌یه‌کت بۆ ده‌هینمه‌وه، کچه
 ژیره‌که‌م، ئه‌گه‌ر بێت و پۆژیک مامۆستا له قوتابخانه‌ بلیت ئه‌م
 لاپه‌ره واجبه و هه‌مووی له‌به‌ر بکه‌ن سه‌د له سه‌د نمره‌ی به‌رز

دەھىن، ئەگەر تۆ فەرمانى مامۇستات ئېمال كىرد، ئەۋكاتە
 ساقىت دەبىت و دەرناچى و نمرەى بەرزت پى نادات، دەلىت تۆ
 بەجۋانى بەگویت نەكردم، بۆيە كاتىك تۆ ئېمال بوۋى نيۋەى
 لاپەرت خويندبوو ئەۋجا خەم دەخۆى، بەخۆت دەلىي لاپەرىك
 چىە خۆزگە ھەمووم لەبەر دەكرد ئىنجا خۋاى تعالى (پاك و
 بېگەردى بۆ اللە) بەھەمان شىۋە دەلى ئەى ئافىرەتان خۆتان
 بەجۋانى بالاپۆش بىكەن سنورى شەرىع مەبەزىنەن مەن ئەتان
 بەمە بەھەشت، بۆيە نابىت كەمتەرخەمى دەبىت جۋامپرانە
 و بى ئىبران فەرمانى اللە تعالى بەجۋانى جىبەجى بىكەن تاۋەكو
 بە باشتىن شىۋە پاداشت بدرىنەۋە.

بۆيەش كچه جۋانەكەم ھەۋلدە رەۋشت و ھەلسۈكەۋت
 جۋان بىكە باھەموو خەلك پىت سەرسام بن و بەردەوام باسى
 شەرم و ھەيا و ژىرىت بىكەن، ئۆۋ ماشاءاللە كچى فلان چەند
 تەقۋايە چەند بە ئەدەبە چەند بە شەرمە چەن بىدەنگە

ھەموو ھەسوودى بە جەرگى دايە بېنەن پېم خۆشە ئاوابىت و
 بەم شىۋەيە تاكو اللہ تعالى سەر بەرزت بکات لە دونياو دوارپۆژ،
 كەوايە ھەولەدە لە ژيانە تاكە ئامانچ و خەمى سەرەكيت ئەو
 بىت كە بۆ اللہ بژى و ليدانى گشت تېرەى دۆ و گشت
 جولانەو ھەيەكت بۆ ئەوبىت تا لەدونيا بەختەو ھە و بە شادى
 بژى و لە دوارپۆژيش بەھەشتى فيردەوس شوينمان بىت.
 بەاللہى خاوەن ەرشە ئەسپېرم كچە شيرنەكەم....
 جەرگ و دۆى خۆم.. دلسۆزى دونيا و دوارپۆژت دايكى خۆت ....
 بەندە و خزمەتكارى ئىسلام: عبدالله خاكى
 بۆ پەيوەندى و ناردنى سەرنج و تېيىنيەكانتان لە فەيسبوك و
 تېلگرام:

 عبدالله خاكى

 عبدالله خاكى